

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ
154/2016

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 18η Οκτωβρίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαέξι (2016) ημέρα Τρίτη και ώρα 12:00 π.μ. και επί της οδού Λ.Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Πρόεδρος: Γεώργιος Καταπόδης
Αντιπρόεδρος: Χριστίνα Μπουσουλέγκα
Μέλη: Δημήτριος Λουρίκας
Δημήτριος Σταθακόπουλος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Κασάπη Ευαγγελία

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η εισηγήτρια Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων Χριστίνα Καξιρή, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Έγκριση προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη συνολικά δεκαέξι (16) συμβάσεων, με αντίστοιχους εκδοτικούς οίκους, συνδρομής ηλεκτρονικής πρόσβασης σε επιστημονικά περιοδικά, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 27.984.740,95 € πλέον ΦΠΑ.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2201/28.09.2016 αίτημα του ΑΠΘ, ως εκπροσώπου του ΣΕΑΒ, ζητείται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση συνολικά δεκαέξι (16) συμβάσεων με αντίστοιχους εκδοτικούς οίκους που αφορούν στην συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης,

συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 27.984.740,95 € πλέον ΦΠΑ., με επίκληση της διάταξης του άρθρου 32, παρ. 2, περ. β', υποπερ. ββ' του Ν. 4412/2016 (για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων).

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από τα αναφερόμενα στο κρινόμενο αίτημα και στα συνυποβληθέντα αρχικά και συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

1. Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ) αποτελεί κοινοπραξία ιδρυμάτων στο χώρο της ανώτερης εκπαίδευσης και έρευνας στην Ελλάδα που θεσμοθετήθηκε με το άρθρο 17 του ν. 3404/2005, συστάθηκε με την από 27.02.2008 Προγραμματική Συμφωνία, αριθμεί όλα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά και Τεχνολογικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι. – Τ.Ε.Ι.) της χώρας, καθώς και 13 ερευνητικά κέντρα, χρηματοδοτείται από πιστώσεις των Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων και εκπροσωπείται από το ΑΠΘ για υπηρεσίες απόκτησης δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες. Αποσκοπεί δε στο να καταστήσει τις πληροφοριακές πηγές των Βιβλιοθηκών των μελών του προσιτές σε όλη την ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα και στοχεύει, μεταξύ άλλων, στην από κοινού συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών καθώς και στην εξοικονόμηση πόρων και την πρόσβαση σε μεγαλύτερο αριθμό πηγών για την κάλυψη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών των χρηστών των συμμετεχόντων Ιδρυμάτων.

Μέσω της διαδικτυακής πύλης του HEAL-Link (Hellenic Academic Libraries Link) για τις ηλεκτρονικές πηγές, τα μέλη του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών έχουν πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υλικό (πλήρες κείμενο ηλεκτρονικών περιοδικών και βιβλίων και βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων μέσω των ιστοσελίδων/πλατφορμών διαφόρων εκδοτών/διαθετών) που καλύπτεται από συμβάσεις που έχει συνάψει ο Σύνδεσμος με διάφορους εκδότες/διαθέτες.

Ειδικότερα ο ΣΕΑΒ από το 2003 έως το 2015 έχει συνάψει συμφωνίες ηλεκτρονικής πρόσβασης με διάφορους έγκριτους επιστημονικούς εκδοτικούς οίκους με βάση τις ανάγκες κάλυψης γνωστικών πεδίων των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσής του. Η επιλογή των εκδοτών γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες για την κάλυψη των γνωστικών πεδίων των εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας (Πανεπιστήμια και ΤΕΙ).

2. Το αιτούν, στο από 14.10.2016 έγγραφό του, αναφέρει, μεταξύ άλλων ότι *“η απόφαση για το ποιο υλικό είναι απαραίτητο έτσι ώστε να καλύπτει κατά το δυνατόν της ανάγκες των ερευνητών και των μεταπτυχιακών φοιτητών των ιδρυμάτων στηρίχθηκε στην συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκών. Το Γραφείο των Ηλεκτρονικών Πηγών του ΣΕΑΒ στο ΑΠΘ ανέλαβε να συγκεντρώσει τις συνδρομές σε επιστημονικά περιοδικά που είχαν οι βιβλιοθήκες. Για κάθε τίτλο περιοδικού βρέθηκε με τις κατάλληλες βιβλιοθηκονομικές πηγές το κόστος και ο εκδότης συνολικά για όλα τα ιδρύματα ακαδημαϊκά και ερευνητικά[...] Η συνεργασία και διαβούλευση με τα μέλη του ΣΕΑΒ είναι διαρκής και μόνιμη ώστε να επιλέγονται πάντα οι τίτλοι που ενδιαφέρουν τους ερευνητές των ιδρυμάτων. Οι οποιεσδήποτε αποφάσεις εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση του ΣΕΑΒ”*

Ακολούθως, όπως προκύπτει από την από 07.07.2016 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΣΕΑΒ, αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, η σύναψη συμβάσεων με τους διεθνείς εκδότες, σύμφωνα με τον παρακάτω αναλυτικό πίνακα:

ΕΚΔΟΤΗΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΕ ΜΗΝΕΣ	ΠΟΣΟ ΣΕ ΕΥΡΩ
ASSOCIATION FOR COMPUTING MACHINERY (ACM)	36	301.356,00
AMERICAN CHEMICAL SOCIETY (ACS)	36	710.624,70

AMERICAN PHYSICAL SOCIETY (APS)	36	346.436,71
INSTITUTE OF PHYSICS (IOP)	36	687.374,07
AMERICAN INSTITUTE OF PHYSICS (AIP)	36	520.690,00
EMERALD	36	602.913,00
IEEE	6	337.500,00
OXFORD UNIVERSITY PRESS (OUP)	36	346.491,00
OUP -GROVE ART & GROVE MUSIC	36	16.290,00
PROJECT MUSE	36	345.968,21
OVID	36	663.363,00
SAGE	36	764.123,40
SPINGER	36	4.134.039,43
TAYLOR & FRANCIS	36	1.382.353,69
WILEY	36	3.861.879,11
ELSEVIER	36	13.015.407,63

Οι θεματικές περιοχές που καλύπτει ο ΣΕΑΒ φαίνονται στον παρακάτω πίνακα με το αντίστοιχο ποσοστό κάλυψης για κάθε θεματική κατηγορία

Θεματική Κατηγορία	Ποσοστό επί του συνόλου (με βάση το κόστος)
Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Επιστήμες Εκπαίδευσης, Επιστήμες Πολιτισμού – Εικαστικές Επιστήμες – Καλές Τέχνες	6,2%
Κοινωνικές, Διοικητικές και Οικονομικές Επιστήμες	8,4%
Βιολογικές και ιατρικές επιστήμες	28,1%
Γεωτεχνικές επιστήμες, ενεργειακές, περιβαλλοντικές και διαστημικές επιστήμες	6,7%
Επιστήμες μαθηματικών, φυσικής, χημείας	24,8%
Επιστήμες Μηχανικών, Επιστήμες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών	25,8%

3. Το αιτούν υπέβαλε, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 4586/30.09.2016 αίτημα του, τις από 16.06.2016, 27.06.2016, 29.06.2016, 14.07.2016, 18.07.2016, 19.07.2016, 03.03.2016, 28.06.2016, 27.06.2016, 27.06.2016, 28.06.2016, 05.07.2016, 12.07.2016, 11.07.2016 και 11.07.2016 βεβαιώσεις από τους προαναφερόμενους εκδοτικούς οίκους Elsevier, Ovid Technologies B.V., Project Muse, Sage, Springer, Taylor & Francis, Association for Computing Machinery, American Chemistry Society, American Chemical Society, AIP, American Physical Society, Emerald, IOP Publishing, IEEE, και Oxford University Press αντίστοιχα, με τις οποίες καθένας εκ των ως άνω δηλώνει ότι είναι ο μοναδικός πάροχος και έχει αποκλειστικό δικαίωμα να

προμηθεύει επιστημονικά περιοδικά μέσω ηλεκτρονικής συνδρομής, τα οποία διατίθενται αποκλειστικά και μόνο από πλατφόρμα εκάστου εκδοτικού οίκου σε αντίστοιχη ιστοσελίδα του. Επίσης δηλώνεται ότι είναι αποκλειστικοί δικαιούχοι των δικαιωμάτων πλήρους πρόσβασης στους ιστότοπους, μέσω των οποίων μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση στο περιεχόμενο επιστημονικών περιοδικών, σειρών ηλεκτρονικών βιβλίων, συλλογών ηλεκτρονικών βιβλίων και βάσεων δεδομένων κ.α.

4. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του αιτούντος “τα επιστημονικά περιοδικά που προμηθεύονται οι Βιβλιοθήκες των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και των Ερευνητικών Κέντρων αποτελούν έναν από τους σημαντικούς πάγιους επιστημονικούς πόρους, απαραίτητους για την εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία. Η πλειονότητα επιστημονικών περιοδικών (24.000 διεθνώς), εκδίδεται πλέον δε ηλεκτρονική μορφή από τους αντίστοιχους εκδότες. Μέσω του ΣΕΑΒ δίνεται πρόσβαση πλήρους κειμένου σε περίπου 13.500 ηλεκτρονικά περιοδικά (περίπου 50% της διεθνούς επιστημονικής παραγωγής των εκδοτών που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα)” και περαιτέρω “το σύνολο των περιοδικών που περιλαμβάνονται στις συμβάσεις διατίθενται αποκλειστικά από τους συγκεκριμένους εκδότες και δεν υπάρχει εναλλακτικός τρόπος ούτε υποκατάστατο πρόσβασης”

5. Επισημαίνεται η Αρχή εξέδωσε τις υπ' αριθμ. 564/2013 και 55/2014 αποφάσεις σύμφωνα με τις οποίες αποφασίστηκε η αποδοχή αντίστοιχων αιτημάτων του ΕΜΠ, ως εκπροσώπου του ΣΕΑΒ, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, και η παροχή σύμφωνης γνώμης για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση αντίστοιχων συμβάσεων με εκδότες, λόγω συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 25, παρ. 1, περ. β του π.δ. 60/2007. Συγκεκριμένα, με την πρώτη εξ αυτών, έγινε δεκτό το αίτημα για την υπογραφή συμβάσεων με τους εκδοτικούς οίκους «TAYLOR & FRANCIS GROUP», «SAGE PUBLICATIONS», «EMERALD GROUP PUBLISHING LIMITED» και «OVID TECHNOLOGY», «WILEY», «SPRINGER CUSTOMER SERVICE CENTER GMBH», «AMERICAN INSTITUTE OF PHYSICS», «JOHNS HOPKINS UNIVERSITY PRESS (PROJECT MUSE)», συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 13.017.942,91 € πλέον ΦΠΑ, ενώ με την δεύτερη εκ των ως άνω αποφάσεων αποφασίστηκε η παροχή σύμφωνης γνώμης για την ανάθεση συμβάσεων με τους εκδότες “ASSOCIATION FOR COMPUTING MACHINERY”, “AMERICAN CHEMICAL SOCIETY”, “CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS”, “INSTITUTE OF ELECTRICAL AND ELECTRONICS ENGINEERS”, “IOP PUBLISHING LIMITED”, “OXFORD UNIVERSITY PRESS και “AMERICAN PHYSICAL SOCIETY”, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 3.207.342,83 πλέον ΦΠΑ (βλ. αναλυτικά υπ' αριθμ. 564/2013 και 55/2014 αποφάσεις της Αρχής)

6. Κατόπιν των ανωτέρω, το ΑΠΘ, ως εκπρόσωπος του ΣΕΑΒ, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 4586/30.09.2016 αίτημά του, όπως συμπληρώθηκε με τα από 03.10.2016 και 13.10.2016 έγγραφα, υπέβαλε στην Αρχή σχέδιο απόφασης του Δ.Σ. του ΣΕΑΒ, “έχοντας την εξουσιοδότηση της Γενικής Συνέλευσης του ΣΕΑΒ της 7ης Ιουλίου 2016 και τη σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων” για την έγκριση σύναψης των υπό εξέταση συμβάσεων με διαπραγμάτευση και ζητά τη σύμφωνη γνώμη της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. για τη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης για την ανάθεση δεκαέξι (16) συμβάσεων με αντίστοιχους εκδότες και με αντικείμενο τη συνδρομή ηλεκτρονικής πρόσβασης σε επιστημονικά περιοδικά, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 27.984.740,95 € πλέον ΦΠΑ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32, παρ. 2, περ. β', υποπερ. ββ' του Ν. 4412/2016 (για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων).

II. Νομικό πλαίσιο

7. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι: «[...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]».

8. Στο άρθρο 2 “Ορισμοί (άρθρο 2 και άρθρο 33 παρ. 1 εδάφιο β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)” του ν. 4412/2016 (Α' 147) ορίζεται ότι:

[...] 5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών,

8) ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης,

9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση 6.

(α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται αυτές με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια των στοιχείων α' και β', αντίστοιχα, της περίπτωσης 6 της παραγράφου 3, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ', όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής,

(β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτωση α' της παρούσας περίπτωσης συμπεριλαμβανομένων των συμβουλευτικών υπηρεσιών, που ως τέτοιες νοούνται εκείνες που, έχουν ως αντικείμενο το σχεδιασμό, προγραμματισμό, οργάνωση, διαχείριση, παρακολούθηση, έλεγχο και αξιολόγηση επιχειρησιακών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και δράσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας, καθώς και σε οριζόντιου χαρακτήρα παρεμβάσεις, την υποστήριξη της υλοποίησης τους με τη μεταφορά της απαραίτητης σχετικής τεχνογνωσίας, καθώς και την παροχή εξωγενών υπηρεσιών (outsourcing) υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων και δράσεων. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες υπάγονται ιδίως οι οικονομικές μελέτες, οι κοινωνικές μελέτες, οι μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας, οι περιβαλλοντικές μελέτες, καθώς και οι μελέτες συστημάτων πληροφορικής, εκτός εάν σχετίζονται με έργο κατά την έννοια της περίπτωσης 7 ή με εκπόνηση μελετών και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια της υποπερίπτωσης α' της παρούσας περίπτωσης.

9. Στο άρθρο 5 “Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)” του ν. 4412/2016 (Α' 147) ορίζεται ότι:

“Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα:

α) 5.225.000 ευρώ για τις δημόσιες συμβάσεις έργων,

β) 135.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα,

γ) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α',

δ) 750.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΧΙV του Προσαρτήματος Α' [...]”.

10. Στο άρθρο 6 “Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)” παρ. 9 και 10 του ν. 4412/2016 ορίζονται τα εξής:

“9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5

περιπτώσεις β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος.

10. Κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 8 και 9, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις για μεμονωμένα τμήματα κατά τις διατάξεις του παρόντος Βιβλίου, λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη αξία μόνο του τμήματος, εφόσον αυτή, χωρίς ΦΠΑ, είναι μικρότερη από 80.000 ευρώ για προμήθειες ή υπηρεσίες ή από 1.000.000 ευρώ για έργα. Πάντως, η συνολική αξία των τμημάτων που ανατίθενται με αυτόν τον τρόπο, δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων στις οποίες έχει διαιρεθεί το προτεινόμενο έργο, η προτεινόμενη απόκτηση ομοιογενών αγαθών ή η προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών”.

11. Στο άρθρο 32 παρ. 2 περ. β του ν. 4412/2016 (Α' 147), οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β και γ της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται:

"2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις:

[...]β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους:

αα) ο στόχος της σύμβασης είναι η δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης,

ββ) απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους,

βγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ) και βγ) εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης”.

12. Στις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 376 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι:

“1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και σε όλους τους διαγωνισμούς μελετών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου I (άρθρα 3 έως 221), καθώς και σε όλες τις συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II (άρθρα 222 έως 338), και η έναρξη της διαδικασίας σύναψης των οποίων, σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120 και 290 αντίστοιχα, λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων της παραγράφου 1, οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο έναρξής τους, με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 379. Κατ' εξαίρεση, η υποχρέωση καταχώρησης στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 38 ισχύει από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 379, και για τις συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος αυτού. Συμβάσεις της παρ. 1, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, εκτελούνται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο της σύναψής τους. Κατ' εξαίρεση, η υποχρέωση καταχώρησης στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 38, ισχύει από την έναρξη ισχύος του παρόντος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 379 και για τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος αυτού.[...]”

13. Τέλος, το άρθρο 379 παρ. 1 & 2 του ως άνω νόμου προβλέπει:

“1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

2. Η ισχύς των άρθρων 22, 36, 37 της παραγράφου 2, του άρθρου 79, 258 και 259 αρχίζει, ως προς τους διαγωνισμούς μελετών, τις συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών την 18η Απριλίου 2017, εκτός από τις περιπτώσεις όπου είναι υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τα άρθρα 33, 34 ή 35, την παράγραφο 3 του άρθρου 40, την παράγραφο 2 του άρθρου 65 ή το άρθρο 67 και των άρθρων 270, 271, 272, της παραγράφου 3 του άρθρου 274, της παραγράφου 2 του άρθρου 295 ή το άρθρο 297.”

14. Τέλος στην αιτιολογική έκθεση (τελευταία παράγραφο αυτής) που συνοδεύει το σχέδιο νόμου «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και

2014/25/ΕΕ)», σχετικώς αναφέρονται τα κάτωθι: «Κάθε αναφορά διατάξεων νόμου ή διοικητικών πράξεων σε διατάξεις των ν. 2286/1995, ν. 3669/2008, ν. 3316/2005, ν. 3886/2010, , π.δ. 59/2007, π.δ. 60/2007, π.δ. 118/2007 και της υπουργικής απόφασης 11389/1993, ισχύει ως αναφορά στις διατάξεις του παρόντος νόμου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από αυτές».

III. Νομική εκτίμηση

15. Το υπό εξέταση αίτημα του ΑΠΘ, ως εκπροσώπου του ΣΕΑΒ, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, με την έννοια της περ. 9 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 «*Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (προσαρμογής στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25)*». Λαμβάνοντας υπόψη ότι το αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών κατόπιν διαδικασίας διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, και η συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη για την ανάθεση των εν θέματι συμβάσεων που αφορούν συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων, ανέρχεται στο ποσό των 27.984.740,95 € πλέον ΦΠΑ συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, κατ' άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

16. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56).

Συναφώς παρατηρείται ότι, οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΚ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13, της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48, της 14.09.2004, Υπόθεση C-385/02, της 12.01.1994, Υπόθεση C-296/92, της 17.11.1993, Υπόθεση C-71/02, της 10.03.1987, Υπόθεση C-199/85).

17. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

Ο Σ.Ε.Α.Β. που θεσμοθετήθηκε βάσει των διατάξεων του άρθρου 17 του ν. 3404/2005 και αριθμεί όλα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά και Τεχνολογικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι. – Τ.Ε.Ι.) της χώρας, αποσκοπεί δε στο να καταστήσει τις πληροφοριακές πηγές των Βιβλιοθηκών των μελών του προσιτές σε όλη την ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα της Ελλάδας και στοχεύει, μεταξύ άλλων, στην από κοινού συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων ηλεκτρονικής πρόσβασης σε επιστημονικά περιοδικά. Προς τούτο, και ειδικότερα για τη συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων αποφάσισε τη σύναψη των υπό εξέταση συμβάσεων με τους αναφερόμενους στο ιστορικό εκδοτικούς οίκους.

Από τις ανωτέρω διατάξεις και ιδίως στο πλαίσιο της ερμηνευόμενης διάταξης του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (*Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση*) συνάγεται ότι για τη σύναψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών θα πρέπει, κατ' αρχήν, να διενεργείται ανοικτός ή κλειστός διαγωνισμός, ενώ η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνάψει σύμβαση παροχής υπηρεσιών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς να έχει προηγηθεί δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, εξαιρετικά,

στις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις του της διάταξης του ως άνω άρθρου 32 (αντίστοιχη διάταξη με αυτή του άρθρου 25, παρ. 1, περ. β του π.δ. 60/2007), οι οποίες, καθώς εισάγουν παρέκκλιση από τον κανόνα, είναι στενά ερμηνευτέες, ενώ το βάρος απόδειξης φέρει όποιος τις επικαλείται. Ειδικότερα οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφύγουν στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης όταν, εκτός των άλλων, για λόγους τεχνικούς (όπως η κατοχή αποκλειστικών τεχνικών μέσων, γνώσεων ή μεθόδων) ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, καθίσταται απολύτως αναγκαίο να ανατεθεί η εκτέλεση της προμήθειας σε συγκεκριμένο προμηθευτή ο οποίος όμως δεν αρκεί να είναι απλώς ικανός να εκτελέσει με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο τη ζητούμενη προμήθεια, αλλά απαιτείται να είναι και ο μοναδικός έναντι οιαδήποτε άλλου προμηθευτή (ΔΕΚ 199/85 Επιτροπή κατά Ιταλίας, ΔΕΚ 296/92 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, ΔΕΚ 57/94 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας).

Συνεπώς, εφόσον συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις, οι αναθέτουσες αρχές δύναται να προβούν, ύστερα από διαπραγματεύσεις, σε απευθείας ανάθεση προμηθειών και παροχής υπηρεσιών για λόγους τεχνικούς ή προστασίας δικαιωμάτων αποκλειστικότητας, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, έχοντας όμως προηγουμένως σταθμίσει όλες τις οικονομοτεχνικές παραμέτρους, που καθιστούν συμφερότερη την προσφυγή σε αυτήν την όλως εξαιρετική διαδικασία, με πλήρη και ειδική αιτιολογία που πρέπει να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, για τους λόγους που επέβαλαν την απόφασή τους αυτή, διαφορετικά η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης δεν είναι νόμιμη (βλ. Πράξεις 186, 187, 188, 189, 190, 191/2006, 263/2007, 77/2008, 3334/2009, VI Τμ Ελ.Συν.).

Ο λόγος που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης κατ' εφαρμογή της εν λόγω διάταξης είναι ότι: *“η μοναδικότητα των προϊόντων των υπό έλεγχο συμβάσεων είναι δεδομένη, αφού εκ της φύσεώς τους δεν είναι δυνατή η ταυτόχρονη δημοσίευση σε δύο διαφορετικά περιοδικά, επομένως όλα τα επιστημονικά άρθρα, όλων των περιοδικών είναι πρωτότυπα. Η επιλογή των περιοδικών ή των συλλογών αυτών (εφόσον προσφέρονται κατά συλλογές και όχι κατά μόνας) γίνεται με επιστημονικά κριτήρια και βάσει της απήχησης και της καταξίωσής τους στην επιστημονική κοινότητα, όπως έχει εμπεδωθεί επί μακρό διάστημα, τουλάχιστον κατά τη τελευταία δεκαετία που ο ΣΕΑΒ προσφέρει τις υπηρεσίες του... Πέραν όμως αυτής της εμπεδωμένης επιλογής κατά το τρέχον έτος έγινε και συστηματική έρευνα μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας και αξιολόγηση των περιοδικών αυτών”*.

Επιπλέον, σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 233/2010 πράξη του Ζ' Κλιμακίου ΕΣ που αφορά στη σύναψη παρόμοιων συμβάσεων αναφέρεται ότι: *“...τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας επιλέγουν τους εκδοτικούς εκείνους οίκους που προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του κάθε Ιδρύματος. Υπό το πρίσμα αυτό, η αποκλειστικότητα των αντίστοιχων εκδοτικών οίκων αναφορικά με τη διάθεση-παραχώρηση χρήσης των δικαιωμάτων που αποτελούν το αντικείμενο των ελεγχόμενων συμβάσεων αρκεί για την θεμελίωση της νομιμότητας της διαδικασίας απευθείας ανάθεσης καθώς η οποιαδήποτε κρίση ως προς τα κριτήρια επιλογής των συγκεκριμένων εκδοτών θα οδηγούσε σε μη επιτρεπτό έλεγχο σκοπιμότητας (πρβλ. Πράξη 130/2007 VI Τμ., 79/2006 IV Τμ.)”*.

Τέλος όπως έχει γίνει δεκτό με την υπ' αριθμ. 130/2007 Απόφαση του VI Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικώς με την υπογραφή σχεδίων συμβάσεων μεταξύ του Σ.Ε.Α.Β. και αντίστοιχων εκδοτών που αφορούσαν ομοίως τη συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων είναι *“νόμιμη η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς την προηγούμενη δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, δεδομένου ότι οι ως άνω αντισυμβαλλόμενοι εκδοτικοί οίκοι είναι οι αποκλειστικοί διαδότες των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών που επελέγησαν από τον Σ.Ε.Α.Β. βάσει των αναγκών για την κάλυψη των γνωστικών πεδίων των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της χώρας (βλ. τις προσκομιζόμενες οικείες βεβαιώσεις των εκδοτικών οίκων), επομένως η διενέργεια διαγωνισμού για τις εν λόγω υπηρεσίες θα καθίστατο άνευ αντικειμένου, καθ' όσον μόνο οι ως άνω εκδοτικοί οίκοι, λόγω των προεκτεθέντων δικαιωμάτων τους περί αποκλειστικής διάθεσης για την πρόσβαση στα συγκεκριμένα ηλεκτρονικά επιστημονικά περιοδικά, θα είχαν τη δυνατότητα να παράσχουν τις υπηρεσίες αυτές.”* (βλ. αναλυτικώς Απόφαση 130/2007 Απόφαση του ΕΣ)

18. Ενόψει των ανωτέρω και από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν εκ μέρους του αιτούντος και ειδικότερα από τις προσκομιζόμενες βεβαιώσεις αποκλειστικότητας, τεκμηριώνεται επαρκώς η

αποκλειστικότητα διάθεσης/ παραχώρησης άδειας χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων των εντύπων-επιστημονικών και ερευνητικών περιοδικών και λοιπών συγγραμμάτων που εκδίδονται και αναρτώνται στις διαδικτυακές πύλες των εν λόγω εκδοτών, που καθιστούν απολύτως αναγκαία την ανάθεση συμβάσεων των αιτούμενων συνδρομών στους συγκεκριμένους προμηθευτές- εκδοτικούς οίκους.

19. Κατά συνέπεια, στην προκειμένη περίπτωση, συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 32, παρ. 2, περ β', υποπερ. γγ' του ν. 44412/2016 για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για την ανάθεση δεκαέξι (16) συμβάσεων με τους προαναφερόμενους παρόχους - εκδοτικούς οίκους και με αντικείμενο τη συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την αποδοχή του αιτήματος του ΑΠΘ, ως εκπροσώπου του ΣΕΑΒ, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, **και την παροχή σύμφωνης γνώμης για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού** για την ανάθεση συμβάσεων με τους εκδότες Elsevier, Ovid Technologies B.V., Project Muse, Sage, Springer, Taylor & Fransis, Association for Computing Machinery, American Chemistry Society, American Chemical Society, AIP, American Physical Society, Emerald, IOP Publishing, IEEE, και Oxford University Press που αφορούν τη συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων ηλεκτρονικής πρόσβασης σε επιστημονικά περιοδικά, προϋπολογισθείσας δαπάνης 27.984.740,95 € πλέον ΦΠΑ και χρονικής διάρκειας όπως αυτή αποτυπώνεται στον πίνακα ως άνω, λόγω συνδρομής των τασσόμενων από το νόμο προϋποθέσεων.

**ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
ΑΘΗΝΑ, 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΑΠΟΔΗΣ